

Presentació

L'anellament, aquesta activitat científica -iniciada de forma regular ara fa uns 90 anys pel danès MORTENSEN- que té com a finalitat el millor coneixement de les migracions i la biologia, en general, dels ocells, inicia a casa nostra una etapa important amb l'aparició d'aquest primer número del Butlletí del Grup Català d'Anellament.

A Catalunya, de fet, no s'inicien els anellaments regulars d'ocells fins el any 1957, any en què fou creat el "Centro de Migración", però val a dir que de molt abans el nostre país ja era escenari d'anellaments i de recuperacions esporàdiques ben curioses. Així el periòdic anglès "Morning Post" del 22 de juliol del 1845, explicava que una oreneta trobada morta el dia anterior prop d'Halifax (Gran Bretanya) duia un trocet de pergamí lligat a una pota, on hom podia llegir la següent inscripció: "J. Rovina y Clavi. Barcelona, 10 de març 1845". També, i a finals del segle passat, HOEYER recull el cas d'una cigonya morta el 24 d'abril del 1881 a Fornells (La Selva), a la qual un empleat de correus alemany li havia posat una placa de llautó amb el següent text: "Reichpost Berka a. W. Germania den 27/7 1880".

Com ja hem dit abans, al Principat es comença a anellar regularment l'any 1957, en què per part de diverses persones -el nucli de membres de la Secció Catalana de la Societat Espanyola d'Ornitologia- foren realitzats anellaments a diversos indrets del nostre país, bàsicament al Delta de l'Ebre -(1957 / 1973): destaquen la gran quantitat d'Ardea Purpurea anellades, aproximadament unes 1700, de les quals 888 foren anellades per S. MALUQUER. S'ha de remarcar també, que sobre uns 3000 passeriformes, 2452 varen ésser anellats per J. CARNÉ BARBERÀ-. L'activitat anelladora va anar avançant, sense consolidar-se gaire, però, això sí, veient-se enriquida per l'aprenentatge de nous col·laboradors.

Després d'una època amb poca activitat, el 1975 es creà dins la secció d'Ornitologia del Museu de Zoologia de Barcelona, el grup d'anellament MEROPS, (anomenat així per iniciar les seves activitats amb importants anellaments d'abellerols, ocell d'altra banda molt poc anellat a la Península fins aleshores), el qual ultra anellar abellerols a l'Empordà, dugué a terme altres activitats en aquesta comarca (anellament d'orenetes tan nidificants com migrants, pollets de gavià argentat a les Medes, passeriformes als estanyes de la Badia de Roses), així com en d'altres localitats; com Tiana (El Maresme), convertit pràcticament en un Centre estable, per anellar passeriformes nidificants, hivernants i en pas migratori; el Delta de l'Ebre, per anellar laro-limfcoles nidificants; les conques del Segre, Cinca i Alcanadre, a les comarques catalanes de ponent, per marcar pollets de cigonya blanca; i al mateix Parc de la Ciutadella de Barcelona on s'anellaren bon nombre de gavines rialleres.

Al 1977 i donada l'existència recent d'altres grups d'anelladors, (grups que operaven al Delta de l'Ebre, al Bages, al Berguedà i a Menorca) i de particulars interessats, es creà el Grup Català d'Anellament.

A partir de la creació del G C A que unificava tots els anelladors del Principat, es continuaren les tasques ja iniciades l'any 1975 i s'intensificaren anellaments d'ocells a les localitats on operaven els diferents grups, així com

en d'altres de noves com Vallromanes (El Maresme) i Sarrié (Osca), per exemple.

Fins ara el Grup Català d'Anellament, comptant del 1975 fins a finals del 1979, ha anellat la no gens menyspreable quantitat de 21.986 ocells. Això, junt amb els aproximadament 4.800 exemplars anellats durant l'any 1980 (càlcul aproximat degut a no haver rebut encara la totalitat de les fulles d'anellament), dona una xifra de 26.786 ocells, de la qual ens sentim molt satisfets, més tenint en compte la precarietat tant de mitjans com de temps amb que s'ha dut a terme aquesta tasca.

Així mateix va essent ja força important la quantitat de Controls i Recuperacions dels ocells anellats a Catalunya, la qual cosa juntament amb les Recuperacions al nostre país d'ocells anellats a l'estranger (ha ajudat molt, en aquest sentit, la campanya duta a terme pel G C A), comença a donar una bona imatge de les migracions i moviments dels ocells que viuen o passen per Catalunya.

El present Butlletí pretén ésser una òbvia -no cal dir que oberta a tothom- per assegurar el contacte entre els membres del Grup Català d'Anellament, i la difusió de llurs troballes relacionades amb l'anellament. També, pretén ésser una publicació amb la qual -per bescanvi- obtenir-ne d'altres que sobre anellament es publiquen arreu d'Europa, i d'altres parts del món que ens puguin interessar. Amb l'ampliació del nostre fons bibliogràfic, eixemplarem també els nostres coneixements i punts de mira.

Com ja veureu a les properes planes, aviat sortiran publicats al Butlletí de Zoologia de la Institució Catalana d'Història Natural els reports de l'any 1975 al 1977, i de l'any 1978 i 1979. És voluntat del G C A, però, que els propers reports i resums d'activitats siguin publicats de forma anual o bianual al nostre Butlletí.

Aquest Butlletí del G C A vol ajudar també a la normalització i revitalització de les activitats ornitològiques catalanes. Tots sabem que, dutes des de Madrid, les coses no funcionen prou bé: ja fa temps que no rebem recuperacions dels nostres ocells, quan ben segur n'hi ha hagut; les comunicacions d'anelles estrangeres remeses per nosaltres, no ens són ni contestades; la mala qualitat de les anelles; etc., etc. Són coses que ens demostren que el centralisme de Madrid és negatiu també en les tasques d'anellament. Tot això, juntament al greu que -en major o menor grau- ens sap de posar anelles amb remitent de Madrid als ocells catalans -que caram, ells també tenen dret a la identitat nacional- ens ha fet pensar en la possibilitat d'iniciar singladures vers el que hauria d'ésser un CENTRE D'ANELLAMENT CATALÀ.

Esperem que aquest Butlletí pugui aparèixer periodicament. La il·lusió que hi posem tots i l'evidència de la seva necessitat tindran la paraula.